

Magisterské studium experimentální archeologie na exeterské univerzitě

■ Obr. 1

(vpravo)
V současné době vedeme archeologický výzkum raně středověkého zpracování železa v Exmooru. Zde naši studenti pomáhají při experimentální tvorbě železa.

Oddělení archeologie Univerzity v Exeteru založilo magisterské studium experimentální archeologie v roce 2000. V současnosti dostává mnoho přihlášek od lidí z mnoha různých prostředí a různých zemí.

■ Alan K. OUTRAM

katedra archeologie Univerzity Exeter, Velká Británie

V roce 2004 jsme dále rozšířili program a jmenovali docentem dr. Bruce Bradleyho, světově známého odborníka na výrobu štipané industrie. To rozvíjí naše existující silné stránky jako je experimentální archeologie spojená s organickými materiály, zooarcheologií, archeometalurgií, keramikou a funkční analýzou.

Když jsme toto studium ustavovali, byli jsme si vědomi jak toho, že experimentální archeologie tvoří mimořádně důležitou součást archeologického výzkumu a jeho prezentace veřejnosti, tak toho, že chybí nabídka formálního vzdělání v tomto oboru. Množství experimentálních archeologických center se během posledních let výrazně zvýšilo. To je doklad popularity prakticky založených aktivit při představování archeologie veřejnosti a ve vzdělávání. Ti, kteří pracují v tradičních muzeích, měli po řadu let možnost specializovaného postgraduálního studia, ale pro ty, kteří pracují nebo by chtěli pracovat v archeologických skanzenech

a experimentálních centrech ekvivalentní studium neexistovalo. Navíc jsme si všimli, že existující experimenty jsou stále nedostatečně prezentovány při publikaci akademických výzkumů. Proč tomu tak je? Zdá se, bohužel, že zde stále existuje propast mezi lidmi s praktickými schopnostmi, zvládajícími primitivní technologie, a přísnými akademiky. Tato propast musí být překlenuta, aby bohatství existujících praktických znalostí mohlo být k užtku archeologickému výzkumu.

Naše studium je proto sestaveno tak, aby poskytovalo výuku a zkušenosti ve třech klíčových oblastech. Za prvé nabízí rozsáhlou, praktickou zkušenost práce s různými materiály. Poskytujeme našim studentům možnost pracovat s organickými materiály, vyrábět keramiku, tavit a zpracovávat kovy, vyzkoušet technologie štipané industrie, řeznictví a mnoho dalších věcí. Tato práce je vedena v kontextu porozumění správným zásadám provádění experimentů a bezpečnosti. Kromě získávání základních zkušeností mohou studenti rozvíjet vlastní nezávislé projekty. Na terénní expedice zveme externí odborníky, abychom mohli nabídnout širokou škálu zkušeností.

Za druhé experimentální archeologii řadíme do kontextu archeologického výzkumu. Věnujeme se otázkám filozofie vědy a správným zásadám přípravy a provádění experimentů. Úkolem je stanovit, jak proměnit cenné zkušenosti ve vědecky platné experimenty, které mohou být použity pro testování hypotéz. Věříme v hodnotu praktické zkušenosti. Příliš mnoho archeologických interpretací je vypracováno akademiky, kterým tato zkušenost schází. Na druhou stranu mnoho pracovitých lidí věnujících se primitivním technologiím neprovádí práci takovým způsobem, aby byla přijata vědeckou společností. Na to se soustředíme a naši studenti získávají praxi v přípravě vědeckých experimentů.

Za třetí se věnujeme té stránce experimentální archeologie, která je spojena s veřejnou prezentací a vzděláváním. Diskutujeme úlohu praktických zkušeností a rekonstrukci v rámci vzdělávání na všech úrovních a zasazujeme ji do kontextu potřeb škol a univerzit. Pracujeme jak s teorií vzdělávání, tak s praktickými problémy, jako jsou hygienické normy a zásady bezpečnosti. Navštěvujeme centra pod širým nebem a nasloucháme zkušenostem těch, kteří je spravují. Studenti praktikují své schopnosti přípravou vzdělávacích a veřejných akcí.

Během studia dáváme studentům možnost výběru, kterým úkolům se chtějí věnovat, a tak jim umožňujeme se do určité míry specializovat. Specializace se dostane do popředí, když začnou pracovat na disertační práci. Tato zásadní práce dovoluje studentům vést vlastní experimentální program a sepsat jej. Je to příležitost využít vše, co se naučili. Praktická témata disertace obsahovala tak rozličná témata jako je použití košatínových chodníků přes mokřady pro hnaní dobytka, specializované využití tuku z čelistí skotu ve středověku, účinnost různých typů přeslenů nebo jaký vliv má použití různých paliv kovářem na vlastnosti povrchu zpracovávaného kovu.

Vítáme přihlášky od uchazečů z nejrozličnějších prostředí. Standardním předpokladem je absolvování bakalářského studia, ale nemusí se jednat pouze o bakalářské studium archeologie, záleží na dalších zkušenostech jednotlivých kandidátů. Další informace mohou být nalezeny na naší internetové stránce www.ex.ac.uk/archaeology.

■ Obr. 2

Skupina studentů magisterského studia v Gladstone Pottery Museum ve Stoke-on-Trent získává praktické zkušenosti s vytáčením keramiky.

